

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

รัฐบาลภายใต้การบริหารราชการแผ่นดินของนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายของรัฐบาลต่อรัฐสภา โดยในด้านของยาเสพติด ได้มีการกำหนดให้การแก้ไขและป้องกันปัญหา ยาเสพติดเป็น “วาระแห่งชาติ” โดยยึดหลักนิติธรรมในการปราบปรามลงโทษผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้มีอิทธิพลและผู้ประพฤตินิยมชอบ โดยบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ยึดหลักผู้เสพคือผู้ป่วยที่ต้องได้รับการบำบัดรักษาให้กลับมาเป็นคนดีของสังคม พร้อมทั้งมีกลไกติดตามช่วยเหลืออย่างเป็นระบบ ดำเนินการอย่างจริงจังในการป้องกันปัญหาด้วยการแสวงหาความร่วมมือเชิงรุกกับต่างประเทศในการควบคุมและสกัดกั้นยาเสพติด สารเคมีและสารตั้งต้นในการผลิตยาเสพติดที่ลักลอบเข้าสู่ประเทศภายใต้การบริหารจัดการอย่างบูรณาการและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งดำเนินการป้องกันกลุ่มเสี่ยงและประชาชนทั่วไปไม่ให้เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดด้วยการรวมพลังทุกภาคส่วนเป็นพลังแผ่นดินในการต่อสู้กับยาเสพติด (คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี. 2554 : 6)

ปัญหา ยาเสพติดในประเทศไทย ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ในการเปลี่ยนแปลงนั้นมีทั้งรูปแบบของยาเสพติดรวมถึงรูปแบบการจำหน่าย ชนิดของยาเสพติด ในการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีผลทำให้ปัจจุบันพบว่ายาเสพติดมีชนิดที่หลากหลายมากขึ้น ส่วนผสมเป็นรูปแบบใหม่ที่แปลกแตกต่างจากเดิม ส่วนรูปแบบของการจัดจำหน่ายนั้นมากขึ้นด้วยเช่นกัน ผู้กระทำความผิดมักมีวิธีการมากมายในการหลบหนี ปิศาจ ซ่อนเร้นและอำพราง (อติทยา หอมละม้าย และวรัช วิชชวาณิชย์. 2555 : 143)

สถานการณ์ยาเสพติดในขณะนี้ได้ทวีความรุนแรงครอบคลุมในเกือบทุกหมู่บ้าน ตำบล และอำเภอ แพร่ระบาดเข้าสู่ครอบครัว สถานศึกษา โรงงาน สถานบริการ ที่น่าเป็นห่วงคือ เด็กและเยาวชนที่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ระยะแรก ๆ เป็นเพียงผู้เสพจนกระทั่งกลายเป็นผู้ค้ารายย่อย เพื่อหาเงินนำไปซื้อยาเสพติด ได้แก่ เมทแอมเฟตามีน (ยาบ้า) สารระเหย กัญชาและยาไอซ์ (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. 2556 : 1)

ในปีที่ผ่านมา สถานการณ์ยาเสพติดของประเทศไทย มีการประมาณการผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติด 1.2 ล้านคน แม้ตำรวจจะปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง แต่ก็ยังมีหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดถึง 65,040 หมู่บ้าน/ชุมชน จากสถิติในปี 2555 ปรากฏว่ามีการจับกุมคดียาเสพติด 375,226 คดี ผู้ต้องหา 375,792 คน นอกจากนี้ยัง

สามารถจับกม่นักค้ายาเสพติดรายสำคัญ 72,889 คน มีการตรวจยึดยาบ้าได้ 83,090,000 เม็ด ไซซ์ 1,972.59 กิโลกรัม เฮโรอีน 238.94 กิโลกรัม และกัญชา 10,316.65 กิโลกรัม (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2555: 4)

ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติได้วางแผนการ/แนวทางการดำเนินงาน เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายของ จึงได้กำหนด “ยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด” เป็นยุทธศาสตร์หลักในการแก้ไขปัญหายุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด กำหนดกลยุทธ์สำคัญที่จะดำเนินการ จึงได้มีคำสั่งที่ 23/2555 เรื่อง ปฏิบัติการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดอย่างยั่งยืน ปี 2556 ลงวันที่ 1 ตุลาคม 2555 เพื่อใช้เป็นกลไกและกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนการทำงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดของประเทศ โดยกำหนดยุทธศาสตร์ คือ 7 แผน 4 ปรับ 3 หลัก 6 เร่ง เพื่อให้เป็นสิ่งที่ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องยึดเป็นหลักในการขับเคลื่อนงานยาเสพติด (คำพิเยร พิมมะเสณ. 2556 : 13)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จึงได้จัดทำนโยบายการบริหารราชการขึ้น ให้ทุกหน่วยงานในสังกัด นำนโยบายการบริหารราชการ ไปใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานตามภารกิจหน้าที่ความรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชน เพื่อให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์และเจตนารมณ์ กำหนดนโยบายทั่วไปและนโยบายเน้นหนัก ในนโยบายทั่วไป ได้มีการกำหนดนโยบายด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ดังนี้ 1) ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอย่างเข้มข้นตามนโยบายรัฐบาล โดยยึดกฎหมายและหลักนิติธรรม 2) ปราบปรามจับกุมผู้ผลิตผู้ค้า ผู้ลักลอบยาเสพติดในทุกระดับ โดยเน้นผู้ค้ารายย่อยในชุมชน เครือข่ายและขยายผลการจับกุมทุกราย 3) ประสานความร่วมมือ เพื่อดำเนินการป้องกันปราบปรามยาเสพติดในเรือนจำ 4) ดำเนินมาตรการยึดทรัพย์กับผู้เกี่ยวข้องกับยาเสพติดตามกฎหมาย 5) ให้ความสำคัญในการป้องกันกลุ่มเสี่ยงและพื้นที่เสี่ยง โดยการพัฒนาครุตำรวจ D.A.R.E. 6) พัฒนาช่องทางในการแจ้งข่าวสาร ข้อร้องเรียน หรือเบาะแสผ่านทุกช่องทาง โดยเฉพาะสื่อเทคโนโลยี 7) แลกเปลี่ยนข่าวสารและประสานความร่วมมือกับนานาประเทศในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และ 8) ดำเนินการทางอาญาและวินัยกับข้าราชการตำรวจที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างเด็ดขาด (สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. 2555 : 2)

จากนโยบายการบริหารราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเรื่องของยาเสพติด สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์พลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีหน้าที่และรับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยมีการจัดตั้งชุดป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในระดับภาค ระดับจังหวัดและระดับสถานีตำรวจ ซึ่งจะต้องมีชุดปฏิบัติการอย่างน้อย 1 ชุด เป็นผู้ปฏิบัติด้านนี้โดยตรงแม้จะมีทั้งนโยบายและหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบแต่ปัญหายาเสพติดยังมีได้หมดไป โดยเฉพาะในเขตพื้นที่ภาคเหนือและรองลงมาได้แก่ พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียง

เฉียงเหนือ ซึ่งในปี พ.ศ. 2555 พบว่า มีการจับกุมคดียาเสพติด ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๓.4 ใน 12 จังหวัด พบว่า มีการจับกุมทั้งหมด 48,676 คดี มีจำนวนผู้ต้องหาทั้งหมด 48,544 คน สำหรับพื้นที่จังหวัดนครพนม จากสถิติการจับกุมคดียาเสพติดพบว่า มีการจับกุมคดียาเสพติด จำนวน 4,995 คดี จำนวนผู้ต้องหา 5,183 คน (ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. 2555 : 3)

กองกำกับการสืบสวน ตำรวจภูธรจังหวัดนครพนม ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบ โดยตรงใน ด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จึงได้นำเอานโยบายการปราบปรามยาเสพติดมาใช้ ในพื้นที่นครพนมอย่างเคร่งครัด เพราะจังหวัดนครพนมเป็นจังหวัดที่มี อาณาเขตตามแนว ชายแดนแม่น้ำโขง เป็นระยะทาง 195 กิโลเมตร มีการลักลอบนำเข้ายาเสพติดเป็นจำนวนมาก เป็นพื้นที่แพร่ระบาดของยาเสพติดรวมทั้งเป็นทางผ่านของการลำเลียงยาเสพติด ไปยังสถานที่ต่าง ๆ ในประเทศ (กองกำกับการสืบสวน ตำรวจภูธรจังหวัดนครพนม. 2556 : 1)

จากที่กล่าวมาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการ นำนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ไปปฏิบัติของข้าราชการตำรวจกองกำกับการ สืบสวน ตำรวจภูธรจังหวัดนครพนม

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบาย การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ไปปฏิบัติของข้าราชการตำรวจกองกำกับการสืบสวน ตำรวจภูธรจังหวัดนครพนม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำ นโยบายการป้องกันและปราบปราม ยาเสพติด ไปปฏิบัติของข้าราชการตำรวจกองกำกับการสืบสวน ตำรวจภูธรจังหวัดนครพนม
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำ นโยบายการ ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ไปปฏิบัติของข้าราชการตำรวจกองกำกับการสืบสวน ตำรวจภูธร จังหวัดนครพนม

สมมติฐานการวิจัย

1. ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการ ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ไปปฏิบัติของข้าราชการตำรวจกองกำกับการสืบสวน ตำรวจภูธร จังหวัดนครพนม อยู่ในระดับปานกลาง

2. ปัจจัยด้านเวลา ปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านการวางแผนจัดสรรทรัพยากร ปัจจัยด้านการสื่อสารและการประสานงาน และปัจจัยด้านการยอมรับ ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติของข้าราชการตำรวจกองกำกับการสืบสวน ตำรวจภูธรจังหวัดนครพนม

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาปัจจัย ที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติของข้าราชการตำรวจกองกำกับการสืบสวน ตำรวจภูธรจังหวัดนครพนม โดยผู้วิจัย ได้ประยุกต์กรอบแนวคิดของ ทนันทชัย พอพิณ (2554 : 30) มาใช้เป็นขอบเขตค้ำเนื้อหาในการศึกษา

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร ได้แก่ ข้าราชการตำรวจ กองกำกับการสืบสวน ตำรวจภูธรจังหวัดนครพนม จำนวน 98 นาย (กองกำกับการสืบสวนตำรวจภูธรจังหวัดนครพนม, 2557 : 3)

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการตำรวจ กองกำกับการสืบสวน ตำรวจภูธรจังหวัดนครพนม จำนวน 79 นาย ได้มาโดยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของยามานะ (Yamane, 1973 : 727) จากนั้นจึงทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก (Lottery Method)

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ ปัจจัยด้านเวลา ปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านการวางแผนจัดทรัพยากรที่ต้องการใช้ในการปฏิบัติงาน ปัจจัยด้านการสื่อสารและการประสานงาน ปัจจัยด้านการยอมรับ

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความสำเร็จของการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติของข้าราชการตำรวจกองกำกับการสืบสวน ตำรวจภูธรจังหวัดนครพนม

4. ขอบเขตด้านพื้นที่ ขอบเขตด้านพื้นที่ ศึกษาเฉพาะเขตจังหวัดนครพนม ที่มีอาณาเขตตามแนวชายแดนแม่น้ำโขง เป็นระยะทาง 195 กิโลเมตร (กองกำกับการสืบสวน ตำรวจภูธรจังหวัดนครพนม, 2556 : 1)

5. ขอบเขตด้านเวลา

ผู้วิจัยได้ทำการวิจัย ระหว่าง เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2556 – มิถุนายน พ.ศ. 2557

นิยามศัพท์เฉพาะ

นโยบาย หมายถึง แนวทาง หรือมาตรการที่รัฐบาล หรือหน่วยงานรัฐกำหนดขึ้น โดยมีเจตนาเพื่อแก้ไขปัญหา

การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง การใช้ทรัพยากรทางการบริหารทั้งหมด ปฏิบัติงานให้บรรลุตามเป้าหมายของนโยบายที่กำหนดไว้

ความสำเร็จของการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด หมายถึง ผลลัพธ์ที่ได้จากการนำนโยบายการป้องกันปราบปรามยาเสพติด ไปปฏิบัติตามเป้าหมายที่กำหนด ของข้าราชการตำรวจกองกำกับการสืบสวน ตำรวจภูธรจังหวัดนครพนม

การป้องกัน หมายถึง การสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติดให้กับประชาชน เยาวชนทั่วไป เยาวชนกลุ่มเสี่ยง เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันต่อปัญหาเสพติดให้กับประชาชนทั้งประเทศ ซึ่งจะเป็นการตัดการเพิ่มขึ้นของผู้เสพยาใหม่ โดยจะให้ความสำคัญ ในสถานศึกษาทุกแห่ง รวมทั้ง ขจัดปัจจัยเสี่ยงที่เอื้อต่อปัญหาเสพติดให้หมดไป จะสร้างคุณภาพชีวิต ทัศนคติให้กับเยาวชนที่จะเป็นอนาคตของชาติ ไม่ให้ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

ปราบปราม หมายถึง การลดผู้ผลิต ผู้ค้า ผู้ล้าเลียงยาเสพติดในทุกระดับ เพื่อตัดวงจรที่จะนำยาเสพติดมาขมวดตลาดผู้เสพ ใช้หลักการบังคับใช้กฎหมายตามหลักนิติธรรมอย่างเคร่งครัด ใช้มาตรการทางด้านทรัพย์สิน การสืบสวนขยายผล เป็นแนวทางปฏิบัติหลักจะมุ่งลดความเดือดร้อนของประชาชนต่อปัญหาการค้ายาเสพติดในชุมชน จะพัฒนากระบวนการยุติธรรมให้เอื้ออำนวยต่อการปราบปรามยาเสพติด รวมทั้ง จะลงโทษเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดอย่างเด็ดขาด

ยาเสพติด หมายถึงสารเคมีหรือวัตถุชนิดใดๆก็ตามซึ่งเมื่อเสพเข้าสู่ร่างกาย ไม่ว่าจะโดยรับประทาน ดม สูบ ฉีด หรือด้วยประการใด ๆ แล้ว ทำให้เกิดผลร้ายต่อร่างกายและจิตใจ รวมถึงพืชหรือส่วนที่เป็นหรือให้ผลผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษหรืออาจใช้ผลิตเป็นยาเสพติดให้โทษ และสารเคมีที่ใช้ในการผลิตยาเสพติดให้โทษด้วย

เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดปราบปรามยาเสพติด หมายถึง เจ้าหน้าที่ซึ่งกฎหมายให้มีอำนาจและหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ของกองกำกับการสืบสวน ตำรวจภูธรจังหวัดนครพนม

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำนโยบายการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดไปปฏิบัติ หมายถึง ปัจจัยด้านเวลา ปัจจัยด้านทรัพยากร ปัจจัยด้านการวางแผนจัดสรรทรัพยากรปัจจัยด้านการสื่อสารและการประสานงานและปัจจัยด้านการยอมรับ

ปัจจัยด้านเวลา หมายถึง การกำหนดระยะเวลาไว้สำหรับการดำเนินงานและการประเมินผลการป้องกันปราบปรามยาเสพติดเป็นไปอย่างเหมาะสม

ปัจจัยด้านทรัพยากร หมายถึง การจัดสรรอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ อุปกรณ์ที่ทันสมัยเอื้อต่อการดำเนินงานป้องกันปราบปรามยาเสพติดที่เพียงพอและเหมาะสม

ปัจจัยด้านการวางแผนจัดสรรทรัพยากรที่ต้องการใช้ในการปฏิบัติงาน หมายถึง การวางแผนจัดทรัพยากรที่ต้องการใช้ในการป้องกันปราบปรามยาเสพติดเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้กำหนดไว้อย่างเหมาะสม

ปัจจัยด้านการสื่อสารและการประสานงาน หมายถึง การติดต่อสื่อสารระหว่างผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาและระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานเพื่อให้เกิดความเข้าใจในวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ตลอดจนแนวทางการทำงานร่วมกันอย่างถูกต้อง

ปัจจัยด้านการยอมรับ หมายถึง การเชิญยอมรับ ไม่ต่อต้านคำสั่งจากเจ้าหน้าที่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กองกำกับการสืบสวน ตำรวจภูธรจังหวัดนครพนม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สามารถนำผลของการวิจัย เป็นแนวทางสำหรับเสนอต่อผู้บริหารในการวางแผนการบริหารจัดการ การดำเนินงานด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นข้อมูลที่น่ามาใช้ในการปรับปรุงในการป้องกันปราบปรามยาเสพติดให้กับข้าราชการตำรวจกองกำกับการสืบสวน ตำรวจภูธรจังหวัดนครพนม อันจะส่งผลต่อประสิทธิผลในการปฏิบัติงานที่ดียิ่งขึ้นและเป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจที่จะวิจัยในด้านนี้ต่อไป